

1 Klanken

Werkblad 9

Ja hoor, kom maar.

1	Heb je even tijd? - Ja hoor, kom maar.
2	Zal ik op je wachten? - Nee hoor, ga maar.
3	Kan ik dit weggoeien? - Ja hoor, doe maar.
4	Ben je nog lang bezig? - Nee hoor, zo klaar.
5	Zal ik je even helpen? - Nee hoor, laat maar.
6	Is er nog koffie? - Ja hoor, neem maar.
7	Is het moeilijk? - Nee hoor, kijk maar.
8	Doe je dit met opzet? - Nee hoor, zomaar.
9	Kan ik wat later komen? - Ja hoor, zie maar.
10	Zal ik maar stoppen? - Nee hoor, ga maar door.

1 Klanken

Werkblad 10A

Erg graag.

Deel 1	
1	Nederland heeft vaak grijze lichten. Maar vandaag is het wel erg grijs.
2	Iedereen wil graag met de docente praten. Maar Harry wil wel erg graag.
3	Een groene broek kan mooi zijn. Maar deze is wel erg groen.
4	Ik hou van grof brood. Maar dit brood is wel erg grof.
5	De koningin draagt vaak grote hoeden. Maar deze is wel erg groot.

Deel 2 / cursist A

1	Iedereen wil graag met de docente praten.
2	De koningin draagt vaak grote hoeden.
3	Nederland heeft vaak grijze lichten.
4	Een groene broek kan mooi zijn.
5	Ik hou van grof brood.
6	Kees heeft vaak een grauwe kleur.
7	Hans is vaak wat grof.
8	Anneke heeft een grillig karakter.
9	Sjef is een gretige eter.
10	Veel kleine kinderen houden van griezelverhalen.

1 Klanken

Werkblad 10B

Erg graag

Deel 1

1	Nederland heeft vaak grijze luchten.	Maar vandaag is het wel erg grijs.
2	Iedereen wil graag met de docente praten.	Maar Harry wil wel erg graag.
3	Een groene broek kan mooi zijn.	Maar deze is wel erg groen.
4	Ik hou van grof brood.	Maar dit brood is wel erg grof.
5	De koningin draagt vaak grote hoeden.	Maar deze is wel erg groot.

Deel 2 / cursist B

1	Maar Harry wil wel erg graag.
2	Maar deze is wel erg groen.
3	Maar vandaag ziet hij wel erg grauw.
4	Maar deze is wel erg groot.
5	Maar vandaag is ze wel erg grillig.
6	Maar dit brood is wel erg grof.
7	Maar vandaag is hij wel erg gretig.
8	Maar vandaag is het wel erg grijs.
9	Maar dit verhaal is wel erg griezelig.
10	Maar vandaag is hij wel erg grof.

2 Woordaccent

Werkblad 11

Wat is woordaccent? (2)

Reeks 1

bezoek	briefje	kaartje	boodschap	gehakt	jongen
buurman	dokter	reizen	euro	lamsvlees	meisje
welkom	patiënt	station	goedkoop	slager	vriendin

cadeau	jammer	beleg	cursist	bruiloft	contant
jarg	pardon	boter	huiswerk	trouwen	netto
krijgen	sorry	koelkast	moelijk	verliefd	pinnen

Reeks 2

hallo	appel	iemand	moment	advies	milieu
welkom	banaan	meneer	tijdens	prachtig	natuur
tot ziens	tomaat	mevrouw	wanneer	rapport	water

alweer	leerling	auto	balie	bewolkt	effect
opnieuw	niveau	monteur	bewijs	gebied	gevolg
verder	student	verkeer	kantoor	regen	oorzaak

2 Woordaccent

Werkblad 12

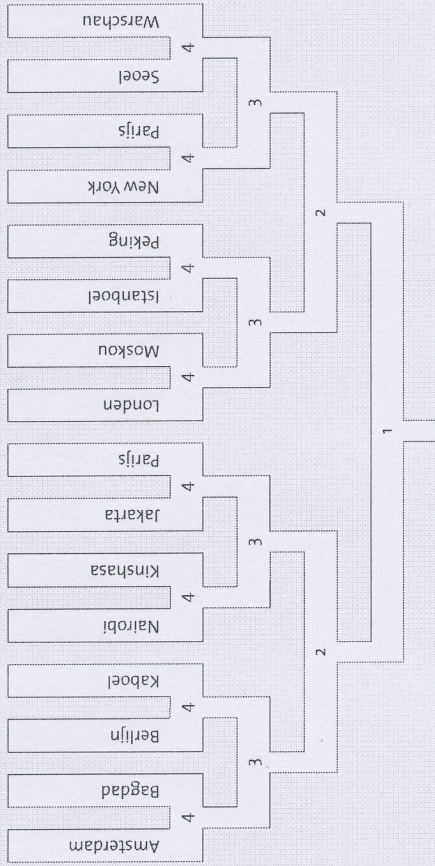
Praktijk en praktisch

- 1
  - a Het is een *chaos* in je kamer!
  - b Ja, ik ben ook erg *chaotisch*.
- 2
  - a Heeft hij belangstelling voor *techniek*?
  - b Ja, hij houdt van alles wat *technisch* is.
- 3
  - a Wil je mijn werk *kritisch* bekijken als je blieft?
  - b Ja, als ik *kritiek* heb, hoor je het van me.
- 4
  - a Het gaat toch niet heel slecht met de Nederlandse *economie*?
  - b Nee, maar internationaal zijn de *economische* ontwikkelingen niet goed.
- 5
  - a Wat heb je na je studie *psychologie* gedaan?
  - b Nou, ik heb voor een *psychologisch* adviesbureau gewerkt.
- 6
  - a Is het *problematisch* als ik morgen niet kom?
  - b Nee hoor, dat is geen enkel *probleem*.
- 7
  - a Heb je die boeken niet op *alfabet* gezet?
  - b O, ik wist niet dat ik ze *alfabetisch* moest ordenen.
- 8
  - a Zie jij een *systeem* in zijn manier van werken?
  - b Nee, maar hij werkt ook helemaal niet *systematisch*.

2 Woordaccent

Werkblad 13

Uitspraakreis woordaccent

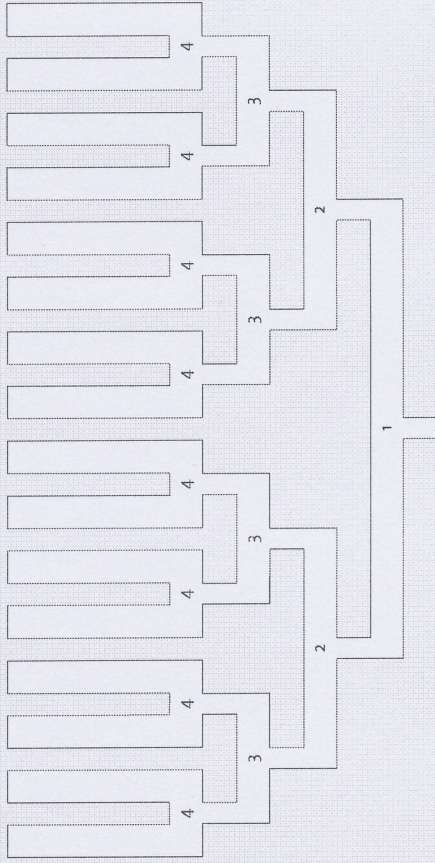
Waar gaan we naartoe?

Naar Hancock, M. (1963). *Pronunciation games*. Cambridge: Cambridge University Press.

2 Woordaccent

Werkblad 14

Uitspraakreis woordaccent

Naar Hancock, M. (1963). *Pronunciation games*. Cambridge: Cambridge University Press.

2 Woordaccent

Werkblad 15

Staatsbezoeken

Staatsbezoeken koningin Beatrix 1981 – 2008

1981: Luxemburg	Ooo	1990: Portugal	Ooo	1999: China	Oo
1981: België	Ooo	1991: Frankrijk	Oo	1999: Bulgarije	ooOo
1982:	Oo	1991:	oO	2001: Rusland	Oo
1982: Verenigde Staten	ooooOo	1992: Nieuw-Zeeland	oOo	2001: Roemenië	oOoo
1984: Groot-Brittannië	ooOoo	1993: Zwitserland	Ooo	2003: Chili	Oo
1984:	Oooo	1994: IJsland	Oo	2003: Brazilië	oOoo
1985:	oOoo	1994: Jordanië	oOoo	2004: Thailand	Oo
1985: Spanje	Oo	1995: Israël	Ooo	2006: Argentinië	ooOoo
1986: India	Ooo	1995: Finland	Oo	2006: Letland	Oo
1986: Noorwegen	Ooo	1995:	ooOoo	2006: België	Ooo
1987:	oooOo	1996:	ooOo	2007:	oOo
1987: Zweden	Oo	1996: Zuid-Afrika	oOoo	2007: Slowakije	ooOo
1988:	Ooo	1997: Griekenland	Ooo	2007: India	Ooo
1988: Australië	oOoo	1997: Egypte	oOo	2008: Estland	Oo
1990: Ierland	Oo	1997: Polen	Oo	2008: Litouwen	Ooo

2 Woordaccent

Werkblad 16C

Woordaccentspel

Spelregels

- 1 Zet je pion in het vakje 'Start'.
Je moet zo snel mogelijk de 'Finish' zien te bereiken.
Wie het eerst bij de finish is, is de winnaar.
- 2 Spreek af wie mag beginnen.
- 3 Als je mag beginnen, pak dan een kaartje van de stapel.
Kijk naar het woord (of de woorden) op het kaartje.
Lees het woord voor met het accent op de goede syllabe.
Vraag aan de andere cursisten van je groepje of je het goed hebt uitgesproken.
- 4 Zoek op het speelbord het eerste woord met hetzelfde woordaccentpatroon.
Zet je pion in het vakje. Je mag in een vakje gaan staan waar al een andere pion staat.
Lees het woord in het vakje voor.
De andere spelers beoordelen of je uitspraak goed is.
- 5 Als je in een vakje komt met een pijl naar boven (↑), doe dan hetzelfde als onder nummer 3:
lees het woord voor.
Ga daarna met je pion naar het vakje in de rij erboven.
- 6 Als je in een vakje komt met een pijl naar beneden (↓), doe dan hetzelfde als onder nummer 3:
lees het woord voor.
Ga daarna met je pion naar het vakje in de rij eronder.
- 7 Als je in een vakje komt met 'beurt overslaan', doe dan hetzelfde als onder nummer 3:
lees het woord voor.
Daarna mag je één ronde niet meedoen.
- 8 Als er vóór de finish geen woorden meer zijn met het goede woordaccentpatroon, dan mag je pion
verder naar de finish.
Je bent de winnaar.

3 Intonatie en zinsaccent

Werkblad 18

Klaar of niet klaar? (1)

- 1 a en ook heel slim.
 b O ja? Dat is fijn.
- 2 a dan krijgt u de uitslag.
 b O ja? Dat is vlugt
- 3 a maar dan moet u goed opletten.
 b O ja? Dat is aardig van u!
- 4 a maar wel een beetje later.
 b O ja? Dat is leuk!
- 5 a want het brood is op.
 b O ja? Maar ik ben net geweest.
- 6 a want ik wil naar Australië.
 b O ja? Dat wil ik ook gaan doen.
- 7 a dus we gaan lekker zwemmen.
 b O ja? Dan ga ik lekker fietsen.
- 8 a dus je krijgt een kop thee.
 b O ja? Geef dan maar thee.

3 Intonatie en zinsaccent

Werkblad 19

Klaar of niet klaar? (2)

Tekst 1: Ontvangst

Geef je tas maar hier.
Doe je jas uit.
En ga zitten.

Tekst 2: Haren wassen

Haar nat maken.
Wrijf shampoo in het haar.
En dan uitspoelen.

Tekst 3: Een formulier

Vul uw naam in.
Vul de lege vakken in.
Zet de datum eronder.
En dan uw handtekening.

Tekst 4: Nietjes bijvullen

Open het klepje.
Doe de nietjes in het apparaat.
Klepie dicht.
Klaar.

Tekst 5: Bloemen in een vaas

Haal de bloemen uit het papier.
Vul een vaas met water.
Snij een stukje van de stelen.
En zet de bloemen in het water.

3 Intonatie en zinsaccent

Werkblad 20

Zinsaccent: oude en nieuwe informatie / contrast

1	Waar liggen de sleutels? Liggen de sleutels op het kastje?	In het kastje. Nee, in het kastje.
2	Wat is zijn beroep? Spreekt hij Engels?	Hij is leraar Engels. Hij is leraar Engels.
3	Het kost 8 euro. Het kost 9,50.	Nee, 8,50. Nee, 8,50.
4	Wat vind je nou het lekkerst? Hou je van pizza?	Ik ben gek op pizza. Ik ben gek op pizza.
5	Een bierdje? Een glas witte wijn?	Liever een glas rode wijn. Liever een glas rode wijn.
6	Jij spreekt Frans en Duits? Jij spreekt Engels en Frans?	Nee, Engels en Duits. Nee, Engels en Duits.
7	Wat haat je nou echt in Nederland? Wat vind je van het Nederlandse weer?	Ik haat het Nederlandse weer. Ik haat het Nederlandse weer.
8	Hoe laat zal ik komen? Ik kom om kwart voor drie.	Kom maar om half drie. Kom maar om half drie.
9	Duurt die opleiding vier maanden? Duurt die opleiding drie jaar?	Nee, vier jaar. Nee, vier jaar.
10	Heb je weleens in het buitenland gewoond? Ben je weleens inerland geweest?	Ja, ik heb een tijd in Ierland gewoond. Ja, ik heb een tijd in Ierland gewoond.

3 Intonatie en zinsaccent

Werkblad 21A

Accenten in uitdrukkingen en idioom

1	Ik moet er niet aan denken.
2	Zet dat maar uit je hoofd.
3	Ze hebben me van het kastje naar de muur gestuurd.
4	Hoe haal je het in je hoofd.
5	Daar ben je dan mooi klaar mee.
6	Mijn niet gezien.
7	Dan weet je wel hoe laat het is.
8	Kom op, we gaan weer aan de slag.
9	Als je niet je best doet dan wordt het nooit wat.
10	Jammer, maar er is niets aan te doen.

3 Intonatie en zinsaccent

Werkblad 21B

Accenten in uitdrukkingen en idioom

1	We gaan meteen aan de slag.
2	Hij is er weer bovenop.
3	Dat brengt veel geld in het laatje.
4	Ik voel me hier op mijn gemak.
5	Kun je goed met haar opschieten?
6	Dat ben ik met je eens.
7	We zijn eruit.
8	Wel thuis!

4 Verbonden spraak

Werkblad 27

Overzicht van veelvoorkomende functiewoorden met hun sterke en zwakke vorm

NB: Zwakke vormen worden vaak als sterke vormen geschreven.

Woordsoort	Sterke vorm	Zwakke vorm	Uitspraak van de zwakke vorm	Voorbeeld
lidwoorden	een het	'n 't	[ən] [ət]	Wat 'n lief kind! Dat is 't eidel.
persoonlijke voornaamwoorden (subject)	ik jij hij zij wij zij	'k je ie* ze we ze	[k] [jə] [ie] [zə] [wə] [zə]	'k ga weg. Je bent vroeg komt ie ook? Ze gaat mee. We komen zo. Ze kunnen niet.
persoonlijke voornaamwoorden (object)	mij jou hem haar	me je 'm 'r, d'r	[mə] [jə] [əm] [ər, dər]	Geef me maar thee. Hij roept je. Ik zie 'm. Ik zie d'r niet.
Bezittelijke voornaamwoorden	mijn jouw zijn haar	m'n je z'n 'r, d'r	[mən] [jə] [zən] [ər, dər]	Waar is m'n fiets? Wat is je adres? Dat is z'n zus. Dat is 'r broer.
Bijwoorden	er eens	'r, d'r es	[ər, dər] [əs]	D'r is niemand. Luister eens!

* Niet aan het begin van een zin. Onder invloed van klanken **[i]** komen de vormen **[di]** en **[ti]** voor (*zeidie, istie*).

4 Verbonden spraak

Werkblad 29A

Sterke en zwakke vormen

Kies de beste vorm van het woord.

1	Heeft ze d'r/haar agenda thuis laten liggen?
2	Is dat jouw/je brii of mijn/m'n brii? Ze lijken erg op elkaar.
3	Zij hebben veel geld, wij/we helaas niet.
4	Heb jij de kranten opgeruimd? - Nee dat heeft zij/ze gedaan.
5	Ze hebben één/een huis in Utrecht en één/een vakantiehuisje in België.
6	Ze heeft haar/d'r fiets op haar/d'r werk laten staan en is met haar/d'r vriend mee naar huis gereden.
7	Doe jouw/je jas uit en kom binnen.
8	Wonen jij/jij/je en je broer al lang in Rotterdam?

4 Verbonden spraak

Werkblad 29B

Sterke en zwakke vormen

In welke situatie gebruik je zwakke vormen en in welke sterke? Bespreek de mogelijkheden.

1	Is dat z'n/zijn pc of de mijne? - Dat weet ik niet, dat moet je/jij aan Christen vragen.
2	Hij heeft z'n/zijn been gebroken. Heb je/jij weleens een gebroken been gehad? - Nee, maar ik heb weleens m'n/mijn arm gebroken.
3	Komt hij/ie vanmiddag? - Ja. En komt hij/ie morgen ook?
4	Kom je/jij vanmiddag? - Ja. En komt hij/ie ook?
5	Wil hij/ie koffie of thee? - Geef 'n/hem maar thee, en geef me/mij maar koffie.
6	Drink je/jij graag thee? - O nee, geef me/mij maar koffie.
7	Drink je koffie of thee? - Ach, maakt niet uit; geef me/mij maar koffie.
8	Mag ik twee bier en een/één koffie? - Twee bier en twee koffie? Nee, een/één koffie.
9	Mag ik twee bier en een/één rode wijn? - Twee bier en een/één witte wijn? Nee, een/één rode wijn.
10	Heb je iets gehoord van Jan? Weet je of hij/ie komt vanavond? - Hij /ie zei dat hij/ie kwam. Als ie/hij zegt dat hij/ie komt, dan komt ie/hij. Hij/ie komt altijd als hij/ie zegt dat hij/ie komt.

4 Verbonden spraak

Werkblad 30

Zwakke vormen, met name 'er'

1	Moet dat boek op je bureau? Ja hoor, leg ..... maar op.
2	Mag die schaar bij het gereedschap? Ja hoor, leg ..... maar bij.
3	Zal ik het koffieapparaat aanzetten? Ja hoor, zet ..... maar aan.
4	Kan de pleister op het wondje? Ja hoor, doe ..... maar op.
5	Kunnen de broodjes in de oven? Ja hoor, doe ..... maar in.
6	Mag de stekker uit het stopcontact? Ja hoor, haal ..... maar uit.
7	Kan ik mijn jas hier ophangen? Ja hoor, hang ..... maar op.
8	De medicijnen in de kast? Ja hoor, zet ..... maar in.
9	Moet dat meisje naar de dokter? Ja hoor, breng ..... maar naartoe.
10	Mag Karin nog een koekje? Ja hoor, geef ..... maar een.